

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dany Kostkové a soudkyň Mgr. Lucie Pšeničkové a Mgr. Dity Francové ve věci

nezletilé: **L** **K**, narozená dne
bytem
zastoupené kolizním opatrovníkem

dcery rodičů: **A** **K**, narozená dne
bytem
J **K**, narozený dne
bytem
zastoupeného **R** **J**
bytem

o výkon rozhodnutí, o odvolání matky a kolizního opatrovníka proti usnesení Okresního soudu v Rakovníku ze dne 8. února 2019, č. j. 0 P 110/2010 - 1469

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně se ve výroku II. potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně zastavil řízení o návrhu otce na výkon rozhodnutí ze dne 21.1.2019 (výrok I.). Dále zamítl návrhy matky ze dne 2.9.2018 a ze dne 1.11.2018, kterými se domáhala nařízení výkonu rozhodnutí uložením pokuty otci (výrok II.). Rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).
2. Své rozhodnutí soud prvního stupně odůvodnil tím, že jde-li o návrh otce na výkon rozhodnutí, z důvodu zpětvzetí návrhu se souhlasem matky a kolizního opatrovníka řízení zastavil podle § 96 odst. 2 o.s.ř. Předmětem sporu tak zůstal návrh matky na výkon rozhodnutí, který soud v konkrétním termínu posoudil tak, že v případě střetu styku běžného a speciálního nesdílí názor matky, že celý běžný styk odpadá, neboť tento závěr nevyplývá z vykonatelného (podkladového) rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2014, č. j. 28 Co 472/2014-1037. V případě kolize běžného styku a podzimních prázdnin v roce 2018, které měla v tomto roce trávit s nezletilou matkou, pak tyto prázdniny započaly v neděli 28. 10. v 9.00 hodin, kdy měl otec vrátit nezletilou matku z běžného styku, neboť k podzimním prázdninám přináleží i den státního svátku 28. 10. Vzhledem k výkladu soudu prvního stupně uvedenému v usnesení soudu prvního stupně ze dne 27.9.2018 uzavřel, že otci nelze vytýkat, že dobrovolně neplnil v tomto období vykonatelný rozsudek, neboť se řídil jiným výkladem soudu prvního stupně. Pokud jde o střet běžného styku a styku o vánočních prázdninách, pak soud prvního stupně při porovnání vykonávaného rozsudku a znění sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MSMT-6576/2017-1 (dále jen „Sdělení“) vyjádřil pochybnost o jednoznačnosti konce styku otce před vánočními prázdninami. Pokud jde o střet běžného a prázdninového styku o letních prázdninách, pak vyslovil, že speciální prázdninová úprava vylučuje běžnou úpravu styku pouze v době, kdy prázdniny trvají. Pokud

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Nová

v roce 2018 trvaly letní prázdniny do 2. září 2018, pak podle vykonatelného rozsudku nebyl otec oprávněn ke styku až do 2.9.2018, neboť jeho styk skončil 31.8.2018 v 19.00 hodin. Vzhledem k nesprávné argumentaci matky, že speciální úprava styku v případě návaznosti neumožňuje realizaci ani částečného běžného styku a vzhledem k tomu, že jinak probíhá styk otce s nezletilou řádně dle vykonatelného rozsudku, zamítl návrh matky na výkon rozhodnutí uložením pokuty otci.

3. Proti tomuto usnesení podal odvolání kolizní opatrovník, že oba rodiče nesprávně vnímají úpravu styku především v době podzimních prázdnin. Uvedl, že vznikne-li úpravou styku otci právo, nelze z toho vyvozovat, že jakýmsi přesným opakem vzniklo právo matce. Problémem podzimních prázdnin je jejich pohyblivost, když určujícím faktorem je 28.10. Tedy má za to, že úpravu styku o podzimních prázdninách otci s nezletilou, ke kterým náleží i 28. 10., nelze totéž jako právo uplatnit v opačném, tedy v sudém roce, na péči matky. Vyjádřil pochybnost o vykonatelnosti vykonávaného rozsudku, kdy termín pro běžnou úpravu styku je „přebit“ úpravou speciální. Obdobnou situaci vidí kolizní opatrovník ohledně výkladu úpravy péče a styku po 31.8., když hlavní prázdniny dle zákonodárce mají trvat od skončení druhého pololetí do zahájení prvního pololetí v novém školním roce (§ 4 odst. 7 vyhl. č. 16/2008 Sb.). Z tohoto důvodu v souladu se Sdělením začal nový školní rok 2018/2019 až 3. září 2018. Pokud použil soud extenzivní výklad ve prospěch co nejširšího styku otce s nezletilou, neměli by být znejistěni účastníci právních vztahů. Soud tedy musí jednoznačně určit, jaký je výklad úpravy speciální a běžné podle vykonatelného rozhodnutí a není-li to možné, tedy dospěje-li soud k závěru o nevykonatelnosti (částečně) podkladového rozsudku, a tuto nemůže překonat výkladem, pak by měl zahájit řízení o změně úpravy styku podle § 13 z.ř.s. Protože je to však otec, který dle názoru kolizního opatrovníka porušil povinnosti vyplývající z vykonatelného rozsudku, pak navrhl, aby odvolací soud změnil napadené usnesení ve výroku II. a uložil otci pokutu, případně návrh matky na výkon rozhodnutí z důvodů materiální nevykonatelnosti exekučního titulu zamítl.
4. Proti tomuto usnesení podala včas odvolání matka. Namítala, že otec opakovaně porušil vykonatelné rozhodnutí soudu, když nepředal nezletilou matce po ukončení styku dne 28.10. a dne 31.8.2018. Znovu poukázala na to, že v minulosti soud vyjadřoval názor, že pokud se setká běžná a speciální úprava styku, běžná úprava bez náhrady odpadá. Protože se minula účinkem výzva, aby otec plnil vykonatelné rozhodnutí soudu ze dne 24.4.2018, navrhla, aby odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně ve výroku II. tak, že otci uloží pokutu za porušování platného rozsudku.
5. Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu I. stupně v napadeném rozsahu včetně řízení mu předcházejícího, v intencích § 28 z. ř. s., za použití § 1 odst. 3 z. ř. s. podle § 212 a § 212a odst. 1,5 a 6 o. s. ř. a dospěl k následujícím závěrům.
6. Z dosavadního obsahu spisu bylo zjištěno, že matka nezletilé podala návrh na nařízení výkonu rozhodnutí na základě vykonatelného rozsudku Okresního soudu v Rakovníku, neboť otec nedodržel rozsudek soudu, když dne 27. 1. 2017 nepřivezl nezletilou L. v souladu s rozsudkem do školy s odůvodněním, že dcera měla být údajně nemocná. Dále matka podala u soudu návrh dne 12. 12. 2017 soudu, na základě kterého se domáhala uložení pokuty, neboť otec dne 11. 12. 2017, nepřivezl v 7.15 hodin nezletilou L. do školy, ale přivezl jí až v 9.30 hodin a uvedla, že otec psychicky ničí nezletilou L., která kdykoli jí otec přiveze jinak, než je v rozsudku uvedeno, je v desolátním psychickém stavu a pak se z toho několik dní dostává. Při jednání dne 26. 4. 2018 po poskytnutí poučení soudu oběma rodičům, byl otec usnesením ze dne 27. 9. 2018 vyzván, aby plnil povinnost uloženou mu rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2014, č. j. 28 Co 472/2014-1037, a to odevzdat nezletilou po skončení styku v 7.15 hodin ve školním zařízení a v době, kdy nezletilá nebude ve školním zařízení, jakož i v době svátků a prázdnin v 7.15 hodin matce v místě bydliště matky. Dne 3. 9. 2018 navrhla matka uložení pokuty otci za to, že dne 31. 8. 2018 nepřivezl dceru L. v souladu s platným rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2014. Při jednání dne 27. 9. 2018 vzala matka svůj návrh na výkon rozhodnutí uložením pokuty otci zpět. Dne 2. 11. 2017 podala matka návrh na výkon rozhodnutí uložením pokuty,

nebot' otec nepředal matce nezletilou L. v neděli 28. 10. 2018 v souladu s vykonatelným rozhodnutím soudu.

7. V situaci, kdy přezkoumávané rozhodnutí soudu I. stupně není rozhodnutím ve věci samé (neuplatní se § 19 z.ř.s.), přitom v odvolacím řízení nebylo potřeba provádět žádná další šetření či dokazování, když pro rozhodnutí odvolacího soudu je rozhodující skutkový stav věci, jaký zde byl v době rozhodování soudu I. stupně, postupoval odvolací soud podle § 254 odst. 8 o.s.ř. a nenařídil tak k projednání odvolání otce jednání.
8. Nejprve považuje odvolací soud za nutné uvést, že je zde vykonatelné rozhodnutí soudu, ve kterém odvolací soud neshledává nejasnosti ani neshledává toto rozhodnutí soudu nevykonatelné (§ 251 o.s.ř., § 261 o.s.ř., § 261a o.s.ř.). Vzhledem k obsahu odvolání kolizního opatrovníka odvolací soud zdůrazňuje, že péče matky (do níž byla nezletilá svěřena) a styk otce s nezletilou vyjádřený rozsahem ve vykonatelném (podkladovém) rozsudku je vyjádřením podílu obou rodičů na péči o společné dítě. Je tedy zřejmé, že pokud soud upravil styk otce s nezletilou v prázdninovém speciálním režimu v určité době (vyjádřeno sudým a lichým označením roků) pak v případě, že jde-li o rok opačný, má nezletilé dítě v péči v tomto prázdninovém režimu matka ve stejném rozsahu, v jakém je prázdninový styk určen vykonatelným rozsudkem otci. Odvolacímu soudu není zřejmé, z čeho vychází nesprávný názor opatrovníka, že v případě svěřeni nezletilé do výlučné péče matky v roce, kdy otec nemá zvláštní (prázdninový) styk, by o nezletilou ve stejném rozsahu neměla pečovat matka. V případě, že je jinak doba školních prázdnin časově ohraničena ve vykonatelném rozhodnutí soudu a jinak ve vyhlášce č. 16/2005 Sb. o organizaci školního roku, pak má vždy přednost vykonatelné rozhodnutí. Nejsou-li rodiče spokojeni s vymezením doby školních prázdnin, nic jim nebrání podat návrh soudu a žádat změnu této úpravy.
9. V případě, že styk v době jarních, velikonočních, letních, podzimních a vánočních prázdnin zasahuje do režimu běžného styku, pak běžný styk (ale i péče matky mimo stanovených prázdnin) neplatí, což znamená, že jsou běžný styk a běžná péče matky tedy tímto prázdninovým (zvláštním, speciálně upraveným) stykem otce či péčí matky v této době přerušeny, a po skončení prázdninového (zvláštního, speciálně upraveného) styku či prázdninové péče matky na něj bude navazovat buď běžný styk otce s nezletilou nebo běžná péče matky. Tento model přerušeni běžného styku, jde-li o otce a běžné péče, jde-li o matku, platí pro každý střet běžného styku otce s nezletilou a běžné péče matky o nezletilou s péčí a stykem v době prázdnin vyjmenovaných ve výroku vykonatelného rozsudku soudu. Každý jiný výklad by dle názoru odvolacího soudu nebyl v souladu s výrokem vykonatelného rozsudku soudu v této věci, ale současně by směřoval i proti zájmům nezletilé L. Z tohoto tedy vyplývá, že je správný závěr soudu prvního stupně o tom, že matka zastává nesprávný výklad vykonatelného rozsudku soudu, pokud tvrdí, že v případě střetu styku běžného a speciálního (prázdninového) otce s nezletilou celý běžný styk otce s nezletilou odpadá.
10. Běžný styk otce s nezletilou začíná v každém lichém týdnu od pátku od 14.30 hodin do pondělí následujícího týdne (sudého) do 7.15 hodin.
11. Jde-li o podzimní prázdniny v kalendářním roce 2018, kdy péče připadá matce, byly podzimní prázdniny vyhlášeny na pondělí a na úterý a podle vykonatelného rozsudku k těmto prázdninám přináležejí svátek 28.10., pak, protože byl předcházející týden lichý, otcí započal styk s nezletilou v pátek ve 14.30 hodin a skončil dne 28.10. v 9.00 hodin, kdy matce započala péče o podzimních prázdninách a trvala až do dalšího lichého týdne do pátku do 14.30 hodin, kdy přebíral nezletilou k běžnému styku otec. Pokud tedy otec předal matce nezletilou až 29.10.2018, pak porušil svou povinnost podle vykonatelného rozsudku.
12. Pro rok 2019, budou-li dle předpokladu odvolacího soudu podzimní prázdniny vyhlášeny na úterý 29.10. a na středu 30.10., kdy o těchto prázdninách je oprávněn se s nezletilou stýkat otec, a je-li předcházející týden lichý, převezme otec nezletilou ke styku v pátek v 14.30 hodin, jeho styk končí v pondělí v 7.15 hodin, to je však 28.10., kdy mu v lichém roce začíná styk o podzimních

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Nová

prázdninách v 9.00 hodin a trvá až do úterý do 18.00 hodin. Nechce-li otec porušit vykonatelné rozhodnutí a nedohodne-li se s matkou jinak, je povinen ji na dobu 1 hodiny a 45 minut dne 28. 10. 2019 odevzdat matce, která mu je povinna nezletilou předat ke styku o podzimních prázdninách dne 28. 10. 2019 v 9.00 hodin. Takto zní správný a přesný výklad vykonatelného rozsudku. Je zcela na rodičích, zda upřednostní každý svůj zájem na přesném výkladu vykonatelného rozsudku při střetu běžného a prázdninového styku a postaví nezletilou před nutnost například vstát o svátku 28. 10. 2019 jako do školy, aby na jednu a tři čtvrtě hodiny byla předána do péče matky či upřednostní klid nezletilé a matka se vzdá tohoto krátkého času s ní pro její pohodu, která znamená brzké vstávání jako do školy, převoz k matce a následně po této krátké době zase odjezd do bydliště otce.

13. Budou-li v dalších letech vyhlášeny podzimní prázdniny na čtvrtek a na pátek, pak v závislosti na lichém či sudém roce a lichém či sudém týdnu se bude postupovat tak, že případnou-li podzimní prázdniny na styk otce s nezletilou, pak je zahájí prvním dnem v 9.00 hod a skončí poslední den prázdnin v 19.00 hodin v závislosti na tom, kdy bude 28.10. Pokud tento den (28.10.) bude prvním dnem, zahájí je v 9.00 hodin a bude-li posledním dnem prázdnin, pak skončí otcí péče tento den v 18.00 hodin. Na podzimní prázdniny pak naváže péče matky či styk otce s nezletilou v běžném rozsahu podle označení lichého či sudého týdne. Odvolací soud zdůrazňuje, že styk či péče v prázdninovém režimu končí hodinou dle prázdninového režimu, překrývá-li se v jednom dni běžný styk či běžná péče a prázdninový styk či péče. Teprve po té následuje běžný režim péče matky či styku otce s nezletilou.
14. Jde-li o letní prázdniny, zde je ve vykonávaném rozsudku speciální prázdninový režim ohraničen daty 1. 7. až 31. 8. každého roku, hodina i místo i předání a převzetí nezletilé jsou stanoveny, a v tomto odvolací soud neshledává žádný výkladový problém. Po tuto dobu probíhá prázdninový speciální styk otce s nezletilou a prázdninová péče matky v období mimo styk otce s nezletilou. Jde-li o začátek či konec letních prázdnin, je vykonatelné rozhodnutí v souladu se zněním vyhlášky č. 16/2005 Sb. o organizaci školního roku, která stanoví v § 2 odst. 1 období školního vyučování ve školním roce, které začíná dnem 1.9. a končí dnem 30. 6. kalendářního roku, člení se na první a druhé pololetí. Pokud tatáž vyhláška stanoví v § 2 odst. 3 podmínky pro zahájení školního roku, případně-li první den (1.9.) na pátek a konec školního roku (30.6.) na pondělí, pak jde o organizační podmínku vztahující se k prvnímu a poslednímu dni školního vyučování, která sice najde odraz ve faktické délce volna dětí, které se přiřčení k letním (hlavním) školním prázdninám, ale zákonná délka letních prázdnin tím dle názoru odvolacího soudu modifikována není. Odvolací soud tedy zastává názor, že by se měl před 1. 7. a po 31. 8. uplatnit běžný režim péče a styku, neboť i když vyhláška spolu se sdělením MSMT stanovila začátek školního roku na 3.9.2018, prázdninový režim je rozsudkem (a vyhláškou) stanoven pouze na dobu od 1.7. každého roku do 31.8. každého roku, a to je pro účastníky závazné. Dnem 31.8. v 19.00 hodin tedy otcí končil a končí prázdninový styk za všech okolností, resp. po dobu platnosti vykonatelného rozsudku. Před 1. 7. v 9.00 hodin a po 31. 8. v 18.00 hodin pak záleží na tom, jaký týden, zda sudý nebo lichý předchází či navazuje. V roce 2018 byl 31. 8. pátek v lichém týdnu, prázdninový styk tedy končil otcí v 19.00 hodin, na nějž navazoval, vzhledem k tomu, že byl lichý týden, otcí běžný styk až do pondělí do 7.15 hodin. V roce 2019 týden obsahující sobotu 31. 8. je také svým označením lichý, proto na prázdninovou péči matky s nezletilou končí v sobotu 31. 8. v 19.00 hodin bude navazovat běžný styk otce, který potrvá až do pondělí v sudém týdnu 2. 9. 2019 do 7.15 hodin.
15. Pokud jde o vánoční prázdniny, tyto jsou vykonatelným rozsudkem v každém roce ohraničeny 23.12. od 9.00 hodin do 1.1. v následujícím roce do 18.00 hodin. Tato doba je vykonatelným rozhodnutím stanovena přesně, a i když není zcela v souladu se zněním vyhlášky č. 16/2005 Sb. o organizaci školního roku, má přednost výrok vykonatelného rozhodnutí soudu. Pokud jde o dobu předcházející a následující takto výrokem rozsudku ohraničeným vánočním prázdninám, řídí se běžným režimem podle téhož modelu jako letní prázdniny. V roce 2018 začínaly vánoční prázdniny v lichém týdnu v neděli 23.12. v 9.00 hodin péčí matky. Vzhledem k tomu, že byl lichý týden, tak

v pátek 21.12. měl začít styk otce a trvat až do neděle 23.12. do 9.00 hodin, kdy měla započít péče matky o vánočních prázdninách. Vánoční prázdninový styk otce s nezletilou pak měl započít 28.12. od 9.00 hodin a trvat do 1.1. do 18.00 hodin, kdy měl nezletilou předat matce a vyzvednout si ji v pátek v lichém týdnu 4.1.2019 v 14.30 hodin k běžnému styku.

16. Jak je tedy shora zřejmé, každý z rodičů nedodržel vykonatelné rozhodnutí soudu, které upravuje styk otce s nezletilou L■■■. Protože je však zřejmé, že mezi rodiči panovaly nejasnosti ohledně výkladu části vykonatelného rozsudku vyplývající z výkladu formulace, že „úprava styku o svátcích a prázdninách má přednost před úpravou běžného styku“, odvolací soud, ale pouze pro tentokrát sdílí názor soudu prvního stupně, že není důvodné postihovat otce výkonem rozhodnutí uložením pokuty, neboť se zčásti (o podzimních prázdninách) řídil i nesprávným poučením soudu v předchozím rozhodnutí (§ 500 a násl. o.s.ř.).
17. Má-li se odvolací soud vrátit k problému s předáním nezletilé v době nemoci, pak zcela sdílí názor soudu prvního stupně, že k předání nezletilého dítěte ke styku nedochází jen tehdy, není-li nezletilé dítě schopno převozu, o čemž rozhoduje lékař, případně dohoda rodičů, což není to samé jako oznámení, jak by se mohl otec mylně domnívat.
18. Na samý závěr odvolací soud připomíná, že právní úprava styku dle § 500 z.ř.s. a násl. a § 887 o.z. na náhradní styk nezná nárok rodiče, jehož styk (nebo péče) se z jakéhokoli důvodu, který nespočívá v jeho poměrech, neuskutečnil. Rodič, který však nedodržel vykonatelné rozhodnutí soudu bez dohody rodičů či rozhodnutí lékaře se však dobrovolným poskytnutím náhrady vyhne postihu v případném řízení o výkon rozhodnutí.
19. Odvolací soud předpokládá, že nyní již mezi rodiči nejsou žádné nejasnosti, neboť žádné další ani jeden z nich netvrdil. Proto již není důvod, aby nebylo vykonatelné rozhodnutí soudu oběma rodiči dodržováno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 2. května 2019

JUDr. Dana KOSTKOVÁ v. r.
předsedkyně senátu